

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/32/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011741
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3123011741.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Milana Straku a JUDr. Michala Eliaša v trestnej veci proti odsúdenému A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. E. D., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí dňa 1.10.2024 prejednal sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 12.01.2024, sp. zn. 37Pp/85/2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného z
amietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

2 3Tos/32/2024

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 12. januára 2024, sp. zn. 73Pp/18/2023, bolo rozhodnuté tak, že podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) sa návrh odsúdeného A. B. na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietá.

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu podal odsúdený sťažnosť do zápisnice na verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení napadnutého uznesenia. Sťažnosť doteraz písomne neodôvodnil. Avšak ku dňu rozhodnutia o podanej sťažnosti krajský súd neobdržal jej písomné odôvodnenie.

Prokurátor sa po vyhlásení napadnutého uznesenia vzdal práva podať proti nemu sťažnosť. Ku dňu rozhodnutia o sťažnosti odsúdeného krajský súd neobdržal vyjadrenie prokurátora k podanej sťažnosti.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré predchádzalo tomuto výroku. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. Okresný súd postupoval procesne správne, keď o návrhu odsúdeného v súlade s ustanovením § 415 ods. 1 Tr. por. rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tak mal možnosť vyjadriť sa k predmetu konania, ako aj k jeho hodnoteniu zo strany ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

V rámci preskúmania správnosti samotného výroku napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie každého odsúdeného, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného, rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

Na základe preskúmania správnosti výroku samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou odsúdeného, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, podľa ktorých u odsúdeného nie sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie podmieňuje podmiennečné prepustenie splnením troch podmienok, a to vykonaním trestu v predpísanej dĺžke, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a preukázaním dôvodnej možnosti očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V odôvodnení svojho rozhodnutia, na obsah ktorého týmto krajský súd poukazuje v celom rozsahu v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, okresný súd správne uviedol, že odsúdený splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestu, avšak nebola kumulatívne u neho splnená podmienka preukázania polepšenia a podmienka v podobe odôvodnenej pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného v prípade jeho podmiennečného prepustenia.

Podľa názoru krajského súdu záver okresného súdu o nesplnení zákonnej podmienky preukázania polepšenia odsúdeného počas výkonu trestu má úplnú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania. V tejto súvislosti krajský súd považuje za potrebné poukázať na to, že v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. sa posudzuje celá doba výkonu trestu odsúdeného. Z hľadiska preukázania polepšenia v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. preto podľa názoru krajského súdu sa vyžaduje, aby odsúdený počas celej doby výkonu trestu dodržiaval ústavný poriadok a normy správania sa. Tu treba zdôrazniť, že súdna prax z hľadiska splnenia podmienky preukázania polepšenia akceptuje možnosť existencie určitých nedostatkov v krátkej dobe po nástupe z dôvodu adaptačných problémov, hlavne u osôb, ktoré sú prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody, avšak takéto nedostatky z hľadiska preukázania polepšenia nemožno akceptovať u odsúdených, ktorí majú skúsenosť s podmienkami výkonu trestu, teda u odsúdených, ktorí sú opakovane vo výkone trestu pre recidívu trestnej činnosti. V preskúvanom prípade je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody siedmykrát. Aj napriek jeho opakovaným skúsenostiam s podmienkami výkonu trestu odňatia slobody jeho správanie nebolo vždy v súlade so zákonom o výkone trestu odňatia slobody a ústavným poriadkom. Odsúdený bol počas výkonu trestu opakovane disciplinárne potrestaný, resp. riešený za viaceré porušenia interných a zákonných predpisov. Odsúdený tak svojím správaním vo výkone trestu preukazuje, že aktuálny výkon trestu odňatia slobody nemá na neho výchovný vplyv a že v jeho prípade vystupuje do popredia represívna funkcia výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. Vzhľadom k uvedenému aj podľa názoru krajského súdu odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie.

Podľa názoru krajského súdu otázku preukázania polepšenia v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. nie je možné posudzovať izolovane od otázky pozitívnej prognózy správania sa odsúdeného v budúcnosti v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. Z uvedeného potom logicky vyplýva, že ak sa nepreukáže skutočné polepšenie odsúdeného, je ťažko odôvodniteľný záver, že u odsúdeného je možné očakávať v budúcnosti vedenie riadneho života. V prejednanom prípade sú pochybnosti o pozitívnej prognóze vedenia riadneho života odsúdeným založené na konkrétnych skutočnostiach vyplývajúcich z hodnotenia ústavu, ktoré sa týkajú jeho predchádzajúceho spôsobu života, a na ktoré správne poukázal okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Vzhľadom na vysokú mieru závažnosti trestného činu, pre ktorý je odsúdený aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody, ako aj skutočnosť, že odsúdený sa v minulosti neosvedčil v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia, aj podľa názoru krajského súdu existuje vysoké riziko, že v prípade podmiennečného prepustenia odsúdený nebude viesť riadny život.

S poukazom na tieto konkrétne skutočnosti sa krajský súd stotožnil so správnosťou záveru okresného súdu o nesplnení zákonných materiálnych podmienok odsúdeným pre jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 Tr. zák.

Keďže s poukazom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nie je dôvodná, podľa § 193 ods.1 písm. c) Tr. por. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

2 3Tos/32/2024

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.